

Gemeente Amsterdam
Postbus 4
T.a.v. informateur
1000 AE AMSTERDAM

Datum
17 maart 2026

Contactpersoon
A. Herweg
anna.herweg@agv.nl

Mobiel nummer
06-27 61 78 97

Onderwerp
Input waterschap AGV t.b.v. nieuw
coalitieakkoord

Geachte mevrouw/heer,

Allereerst willen wij u succes wensen met de start van de coalitieonderhandelingen in Amsterdam. De komende periode wordt samen met de formerende partijen een belangrijk fundament voor de nieuwe collegeperiode gelegd en daarmee voor de toekomstige inrichting van Amsterdam. Water speelt daarin een essentiële rol. Graag leveren wij als Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) enkele aandachtspunten aan die naar onze overtuiging essentieel zijn voor een toekomstbestendige, veilige en leefbare gemeente.

De keuzes die u nu met de formerende partijen bespreekt en vastlegt in een nieuw coalitieakkoord bepalen hoe goed we gezamenlijk kunnen omgaan met de gevolgen van klimaatverandering. Droogte, wateroverlast, bodemdaling, verzilting en druk op waterkwaliteit nemen toe. De druk op de ruimte door woningbouw, energietransitie, bedrijvigheid en mobiliteit neemt verder toe en maakt deze opgave nog urgenter. Als waterschap hebben wij de verantwoordelijkheid om te zorgen voor veilig, voldoende en schoon water in ons beheergebied, of dat nu stedelijk of landelijk gebied is, in het Groene Hart of op de Heuvelrug. Dit is niet alleen van belang voor de inwoners en bedrijven, maar ook voor het milieu, natuur en dieren. Door de belangen van het water nu een stem te geven en mee te nemen in afspraken die ten grondslag liggen aan de komende bestuursperiode, werken we samen aan een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving.

Wij roepen u op dit bestuurlijk te borgen door in het nieuwe college expliciet een wethouder **Water en Ruimtelijke Ordening** aan te stellen¹. Een brede portefeuille Water en Ruimtelijke Ordening zorgt voor betere afstemming, samenhang en versnelling in de uitvoering van klimaatadaptatie, gebiedsontwikkeling en wateropgaven. Een waterrobuuste en leefbare gemeente is een grote en belangrijke opgave. Hieraan werken Amsterdam en waterschap Amstel, Gooi en Vecht samen met anderen in de deltaregio Centraal Holland². Een regionaal samenhangend pakket van maatregelen is nodig om deze opgave te realiseren. Een wethouder Water en Ruimtelijke Ordening kan de opgaven in uw gemeente en de bredere opgaven goed met elkaar verbinden en de belangen van uw gemeente daarin bevorderen.

¹ Zie hiervoor ook het recente pleidooi van Gedeputeerde Weverling in de provincie Zuid-Holland: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/elke-gemeente-verdient-een-waterwethouder>

² De deltaregio Centraal Holland is een samenwerking van Ministeries van IenW, VRO, RWS, Provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland, gemeente Amsterdam en Utrecht, Metropoolregio Amsterdam en het nationaal Deltaprogramma. In deze samenwerking wordt samengewerkt aan de regionale wateropgaven in het gebied tussen IJmuiden en Wijk bij Duurstede. Meer info vindt u op www.centraalholland.nl.

Samenwerken tussen de partners in de waterketen en het watersysteem binnen het beheergebied Amstel, Gooi en Vecht doen wij met u ook in het BOWA (Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied). Dit is het netwerk waar binnen het waterschap Amstel, Gooi en Vecht, vijftien gemeenten en drie drinkwaterbedrijven werken aan gedeelde opgaven en kennis en ervaring delen. En waar we uw wethouder graag ontmoeten. AGV adviseert u om de volgende 4 onderwerpen expliciet mee te nemen bij het opstellen van uw coalitieakkoord.

Datum
17 maart 2026

Pagina
2 van 5

1. Wateroverlast en droogte

In de lente en de zomer wordt het vaker droog. De winters worden juist steeds natter. Regenbuien worden heftiger. Dit zorgt voor problemen. Een robuust watersysteem is cruciaal voor het waarborgen van voldoende water van goede kwaliteit in uw gemeente. Samenwerking met het waterschap is essentieel om droogte en wateroverlast te beheersen.

Wij vragen u daarom om in uw coalitieakkoord expliciet te kiezen voor 'water en bodem sturend' als uitgangspunt voor ruimtelijke ontwikkelingen en daarmee te werken aan een toekomstbestendige fysieke leefomgeving. Op veel plaatsen zijn de grenzen van het water- en bodemsysteem bereikt of overschreden, met als gevolg een slechte waterkwaliteit en kwetsbaarheid voor droogte en wateroverlast, verzilting en bodemdaling: fenomenen die door een veranderend klimaat steeds vaker en intenser voorkomen. Water en bodem moeten niet langer een puzzelstukje zijn in ruimtelijke plannen, maar de tafel waarop de hele puzzel wordt gelegd. Ook moet er meer ruimte zijn voor waterberging, zowel in landelijk- als in stedelijk gebied. Dit vraagt om scherpe ruimtelijke keuzes over waar wel en niet te bouwen. Wij vragen daarnaast om in het coalitieakkoord ruimte te maken voor initiatieven die bijdragen aan het vasthouden en bergen van water, en het versterken van de sponswerking van de bodem. Ook de inzet voor de gebiedsprocessen vanuit de provinciale programma's voor het landelijke gebied verdienen in het coalitieakkoord goed te worden geborgd.

De stresstesten en risicodialogen hebben zichtbaar gemaakt waar de grootste risico's voor wateroverlast zich voordoen en welke gebieden kwetsbaar zijn. Wij vragen u daarom in het coalitieakkoord vast te leggen dat de uitkomsten daarvan leidend zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting van de openbare ruimte. Door goed na te denken over meervoudig ruimtegebruik hoeft dat vaak geen extra ruimte te kosten omdat functies slim worden gecombineerd. Integratie van deze maatregelen in ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling, versterkt de leefbaarheid en veiligheid in uw gemeente en daarmee de brede welvaart. U kunt hiervoor de [geschiktheidskaart van ons waterschap gebruiken](#)³. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft hierin kaart gebracht welke risico's en kansen er zijn bij woningbouw.

In Amsterdam betekent dit:

- Klimaatverandering bedreigt de veiligheid, leefbaarheid en gezondheid van Amsterdammers. Klimaatadaptatie is daarom een randvoorwaarde, geen ambitie. De versnelling die nodig is om zo goed mogelijk voorbereid te zijn op het veranderde klimaat is de afgelopen jaren concreet uitwerkt in nauwe samenwerking tussen gemeente en AGV. De extra middelen die daarvoor nodig zijn vanuit de gemeente zijn aangevraagd vanuit de verschillende begrotingsposten, maar moeten beschikbaar worden gesteld in uw

³ www.agv.nl/nieuws/2023/maart/geschiktheidskaart/

coalitieonderhandelingen. Als dit niet lukt, neemt de kwetsbaarheid voor extreem weer verder toe, met een groot risico op schade voor bewoners, bedrijven en de gemeente zelf.

- Neem het MRA-basisveiligheidsniveau voor klimaatrobuuste nieuwbouw als uitgangspunt voor gebiedsontwikkelingen.
- Stem gezamenlijk af via de programma's weerbaarheid van AGV en de gemeente Amsterdam om voorbereid te zijn op grote (water)crises, bijvoorbeeld door meer gezamenlijk te oefenen en samen op te trekken bij het verkennen van mogelijkheden voor opslagplaatsen voor noodmiddelen in de stad (publiekprivate samenwerking zoals de safetyhub).
- Door de samenvoeging van Weesp en Amsterdam, beschikt de gemeente nu over een relatief groot landelijk gebied en wijkt daarmee af van grote delen van de stad Amsterdam. De in deze polders aanwezige agrarische activiteiten (vnl. veeteelt), kansen en knelpunten (maaiveldaling) is nauw verbonden met het waterbeheer. Daarom is het belangrijk om ook aandacht te hebben voor deze gebieden. Momenteel loopt er bijvoorbeeld een visietraject voor het landelijk gebied van Weesp geïnitieerd door het bestuur van het stadsgebied Weesp. Hier horen ook de gebiedsprocessen bij in het landelijk gebied zoals bijvoorbeeld in de Nieuw Keverdijksche polder en de Duivendrechtsepolder.
- In de veengebieden binnen de gemeente daalt de bodem. Dit heeft gevolgen voor bebouwing in die delen, en op de uitstoot van broeikasgassen in het onbebouwde deel. Vanuit de programma's landelijk gebied van de provincies en in de lopende gebiedsprocessen moeten we samen optrekken om integrale doelen op te pakken waaronder dan ook het aspect bodemdaling.
- In het bebouwde gebied gaat het om grondwaterbeheer waarin we samen op kunnen trekken ieder vanuit onze eigen rol en verantwoordelijkheden om grondwateroverlast en funderingsschade te voorkomen. In het landelijk gebied gaat het om het versterken van de uitvoeringskracht in gebiedsprocessen om samen de doelen integraal te bekijken. Daarbij kijken we naar maatregelen zoals het aanleggen van waterinfiltratiesystemen, het ophogen van waterpeilen en het sterker vernatten op slimme plekken. Daar hoort bij dat er ook naar een andere vorm van landbouw of een combinatie met andere functies gekeken kan worden (duurzame energievoorziening, recreatie, natte teelten, waterberging, natuurbeheer, e.d.). Het is goed om als waterschap en gemeente samen actief deel te nemen aan deze gebiedsprocessen.

Datum

17 maart 2026

Pagina

3 van 5

2. Veilig voor het water

Amsterdam wordt beschermd tegen overstromingen door dijken die voor het grootste deel in beheer zijn bij Waterschap AGV. Door klimaatverandering worden de dijken steeds zwaarder belast, en wordt het steeds belangrijker de dijken goed op orde te hebben. Ook hier heeft uw gemeente een belangrijke rol: de inspanningen voor de dijkverbeteringen vragen veel ruimte, waarbij het actief meedenken van uw gemeente over de beste oplossingen van groot belang is om te komen tot uitvoeringskracht.

Naast het versterken van de dijken is het steeds meer van belang dat uw gemeente bij het inrichten van het maaiveld rekening houdt met een mogelijke overstrooming-/wateroverlast situatie, om de schade en ontwrichtende maatschappelijke gevolgen daarvan te beperken. Het waterschap kan een volgend college helpen daarvoor effectieve keuzes te maken.

We werken graag met u samen aan het vergroten van de bewustwording bij onze inwoners van de toenemende risico's op wateroverlast en overstromingsrisico's. En als zich een eventuele crisissituatie voordoet dan moeten we gezamenlijk effectief kunnen optreden in een goed functionerende crisisorganisatie. Het is belangrijk om hierover met elkaar in gesprek te blijven en om samen te werken.

Datum
17 maart 2026

Pagina
4 van 5

Op en rond een dijk zijn objecten aanwezig in de openbare ruimte zoals steigers, bebouwing en bomen. Tijdens een dijkverbetering kunnen deze niet allemaal meer terugkomen. Dit heeft er mee te maken dat het waterschap een afweging moet maken of de objecten van invloed kunnen zijn op de waterveiligheid en eventueel als gevolg van de werkzaamheden tijdelijk of permanent verwijderd moeten worden. Zo kan het zijn dat bomen gekapt of herplant moeten worden op een andere locatie. We vragen de gemeente medewerking in de opgave om de bomen elders te kunnen compenseren. Daarnaast vragen we medewerking van de gemeente om het onderhoud en budget van de dijkpercelen op niveau te houden om de waterveiligheid blijvend te borgen. Dit volgens de onderhoudszorgplicht die is opgenomen in de waterschapsverordening. Door samen te werken aan waterveiligheid, kunnen we de risico's van klimaatverandering beter beheersen en de veiligheid van onze inwoners waarborgen.

3. Schoon en gezond Water

Schoon water is een basisvoorwaarde voor een gezonde stad, recreatie, biodiversiteit en toekomstbestendige landbouw. De waterkwaliteit in uw gemeente, en in heel Nederland staat onder druk. In december 2027 moeten we gezamenlijk voldoen aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Net als ons waterschap heeft ook uw gemeente hierin een concreet handelingsperspectief: via ruimtelijke ordening, natuurlijke oevers, groenbeheer, vergunningverlening en de aanpak van (vuilwater)lozingen kunt u direct bijdragen aan schoner water. Daarbij is een stevigere gemeentelijke regie op de Omgevingsdiensten noodzakelijk, zodat toezicht en handhaving op lozingen meer uniform en effectief worden uitgevoerd en wij gezamenlijk met uw gemeente kunnen werken aan een structurele verbetering van de waterkwaliteit.

Dat is een voorwaarde voor een gezonde leefomgeving, dierenwelzijn en biodiversiteit en toekomstbestendige landbouw. Daarom vragen wij u om het verbeteren van de waterkwaliteit op te nemen als expliciete ambitie in uw coalitieakkoord en daarin ook de instrumenten en het budget die de gemeente tot zijn beschikking heeft te benoemen.

In Amsterdam betekent dit:

- Houd bij de inrichting en het beheer van het rioolstelsel, het watersysteem en het omringend groen rekening met de effecten daarvan op de ecologische waterkwaliteit. Denk hierbij aan maatregelen zoals het opsporen en herstellen van vuilwateraansluitingen op het regenwaterriool, de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het voorkomen van bladval in het water.
- Stel vaarlouwe zones in ter verbetering van de waterkwaliteit.
- Help volkstuinparken met het realiseren van aansluitingen op de riolering
- Voer de aanbevelingen in het plan biodiversiteit van de gemeente uit, zoals het aanpassen van de bomenverordening en neem voor biodiversiteit en waterkwaliteit een uitzonderingsclausule op. Inventariseer de hoeveelheid karpers (bodemuolende vis) en maak goede afspraken met hengelsportverenigingen. En ontwikkel een hoofdwaterstructuur in navolging van de Hoofdgroenstructuur.

- Neem de realisatie van natuurvriendelijke oevers als uitgangspunt in het beschoeiings vervangingsprogramma.

Datum
17 maart 2026

Pagina
5 van 5

4. Warmtetransitie en Circulaire Economie

In de warmtetransitie kan het waterschap een rol spelen: warmte en koude uit afvalwater en oppervlaktewater kunnen een belangrijke duurzame bron zijn voor het aardgasvrij maken van woonwijken. Vroegtijdige aandacht voor deze aquathermiebronnen is waardevol. Het meenemen van aquathermiebronnen in de bronnenstrategie in uw warmteprogramma, dat eind 2027 vastgesteld moet zijn, is hier een concreet voorbeeld van. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht helpt uw gemeente graag door het inzichtelijk maken van de potentie en haalbaarheid van aquathermie.

Circulaire economie is een ander belangrijk onderwerp op de politieke agenda en eveneens voor waterschap AGV. Denk aan het gezamenlijk opzetten van een materialenmarktplaats, waterbesparing en ook aan bronaanpak. Bij bronaanpak zorgen we er samen voor dat geen verontreinigende stoffen in het riool en oppervlaktewater terecht komen. Daarbij is intensievere VTH (Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving) essentieel, evenals monitoring, bewustwordingscampagnes en het 'vervuiler betaalt' principe.

In Amsterdam wordt op dit moment gewerkt aan een intentieovereenkomst (IOK) aquathermie tussen de gemeente en AGV waarin de samenwerking op dit gebied wordt vastgelegd voor de komende jaren. Er is nog veel onbenutte potentie voor aquathermie in Amsterdam-Weesp. AGV wil deze potentie samen met Amsterdam helpen ontsluiten. Zo worden momenteel potentiële (aquathermie)bronnen in beeld gebracht voor mogelijke eerste projecten van het publieke warmtebedrijf Amsterdam (io), AGV denkt hierin mee met samenwerkingspartners en Firan-Alliander, EBN en de gemeente.

Tot slot

Wij hopen dat u deze aandachtspunten wilt opnemen in uw coalitieakkoord, zodat we samen kunnen bouwen aan een klimaatbestendige, veilige en gezonde leefomgeving. AGV staat klaar om met u in gesprek te gaan over de concrete invulling hiervan, tijdens de formatiegesprekken, maar zeker ook in de komende bestuursperiode. In juni 2025 stelde de gemeente en het waterschap de bestuurlijke samenwerkingsagenda vast. Daarmee bestaat al een stevig kader waarbinnen we in gezamenlijkheid de uitdagingen aan kunnen gaan.

Wij zien uit naar de ontmoeting met het nieuwe college en de voortzetting van onze samenwerking. Mocht u vragen hebben over de punten uit deze brief zijn wij uiteraard beschikbaar voor vragen, en staan wij ook open voor een toelichting aan de formatietafel. U kunt hiervoor contact opnemen met Anna Herweg (06-27617897; anna.herweg@agv.nl) of Dolf Kloosterziel (06-29512543; dolf.kloosterziel@agv.nl).

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van AGV,

dr. J.J. Sylvester
dijkgraaf